עין משפם גר מצוה

דבי יהודה אומר לא הוצרכו. בירושלמי פוסק הלכה כדברי המוסיף בימים (שבעה) וראיתי כשהייתי קטן רבינו ילחק זקני שלא היה יושב במקומו עד שבוע רביעי ולא ידעתי טעמו שאם היה סובר כר׳ יהודה א״כ יסבור כמוחו בשניה שאינו יולא מפחח ביחו מיהו י"ל בהא אשכחנא טובא לעיל דאבילות שבעה וקי"ל הכי ושמא טעמו כרבנן ומשום דלריך לישב במקומו ואינו מדבר וטוב יותר שישב חוץ למקומו דשמא אין אסור לדבר כי אם במקומו: עד שיעברו שדשה רגדים. עד שיהיה שלשה רגלים בלא שמחה ולא ישכח

י"ד סי׳ שעח סעיף ז: קנג ב מיי׳ שם פ״ז הלכה ה סמג עשין ב טוש"ע שם סי׳ שלג 'סעיף כ. קנד ג ד ה ו מייי שם פ"ו הלי ה טוש"ע שם סיי שלב סעיף א ב: קנה ז מיי שם פ״ה הלי ג ופ"ו שם הלכה ד

אבה אשתו אי נמי כדי שישא אשה אחרת ולא יהא זכור מן הראשונה ושלאז יהא ב' דעות במטה ועוד פן יזכירנה אהבת אשתו לקנטרה ודומיא דהכא אמרי׳ לעיל (ד׳ כא:) מתה אשתו ונשא אשה אחרת אינו רשאי ליכנס לביתו כו' פירש ה"ר יונה דאין שייך לפסוק כרבי יהודה דאמר שני רגלים משום דקי"ל לעיל (ד' כב.) כדברי המיקל באבל דהא מילתא דפליגי בה הכא אין זו באבל דימי אבלו כלו להן:

ואמר לאחותה בבית הקבו לאו דוקא שהאבל כל

שבעה אסור וריב"א מפרש דזו היא האשה שאומר בזבחים פ' טבול יום (ד' ק.) שמתה בערב הפסח ואמרי׳ לעיל אפי׳ יום אחד אפילו שעה אחת בטלה ממנו גזרת שבעה ומיהו משמע שסובר כאותו הפירוש שפי׳ למעלה בשם ה"ר יונה שאסור ברחילה עד הערב זהו מבעוד יום ודין הניחה לו בנים קטנים מיד * מותר לישח ולבעול וכן אין לו בנים פירשתי בתוספות יבמות (ד' מג: ושם ה) וכן בכתובות פ"ק (ד' ד. ו') ובתשובות ומה שאמר במס' שמחות (פ"ו) בהאי מילתא דנסיב לאלתר ולא בא עליה עד זמן מרובה והאי דאמרינן אין לו מי שישמשנו מותר ואין לריך להמתין שלשה רגלים כתבתי במקום אחר: וקורין שבעה ויוצאין רבי יהושע בן קרחה אומר לא שילכו ויטיילו בשוק אלא יושבין ודומין אואין אומרים שמועה ואגדה בבית האבל אמרו עליו על ר' חנניה בן גמליאל שהיה אומר שמועה ואגדה בבית האבל יוצא מפתח מ"ר ∘ ב אבל שבת ראשונה אינו יוצא מפתח (6 ביתו שניה יוצא ואינו יושב במקומו (6) שלישית יושב במקומו ואינו מדבר רביעית הרי הוא ככל אדם רבי יהודה אומר לא הוצרכו לומר שבת ראשונה לא יצא מפתח ביתו שהרי הכל נכנסין לביתו לנחמו אלא שניה אינו יוצא מפתח ביתו שלישית יוצא ואינו יושב במקומו יושב רביעית יושב

אפסוקי במקומו ואינו מדבר חמישית הרי הוא ככל אדם ס ת"ר י כל שלשים יום לנישואין מתה אשתו אסור לישא אשה אחרת עד שיעברו עליו שלשה רגלים רבי יהודה אומר רגל ראשון ושני אסור שלישי מותר דואם אין לו בנים מותר לישא לאלתר משום ביטול פריה ורביה הניחה לו בנים קטנים מותר לישא לאלתר מפני פרנסתן מעשה שמתה אשתו של יוסף הכהן ואמר לאחותה בבית הקברות לכי ופרנסי את בני אחותך ואעפ"כ לא בא עליה אלא לזמן מרובה מאי לזמן מרובה אמר רב פפא י לאחר שלשים יום י ת"ר כל שלשים יום לגיהוץ אחד כלים חדשים ואחד כלים ישנים יוצאין 🗈 מתוך המכבש רבי אומר לא אסרו אלא כלים חדשים בלבד רבי אלעזר בר' שמעון אומר ז לא אסרו אלא כלים חדשים לבנים בלבד אביי נפיק • בגרדא דסרבלא כרבי רבא נפיק בחימוצתא רומיתא סומקתא חדתי כרבי אלעזר בר' שמעון: מפני שאמרו שבת עולה ואינה מפסקת: בני יהודה ובני גלילא הני אמרי

בל שלשים יום לגיהוץ. דוקא גיהוץ אסור אבל בלא גיהוץ כגון כיבוס מותר דאמרינן לקמן (ד' ס:) אל תבכו למת הא כילד שלשים יום לגיהוץ ולתספורת ובמסכת שמחות (פ"יו) שלשים יום לגיהוץ כילד כו' ובירושלמי גורת שלשים גיהוץ ותספורת אבל כיבוס משמע דשרי מדאמרינן פ' החולץ (יבמות מג:) גבי אלמנה מפני האיבול וקאמר באיבול שלה שלשים יום ופריך קל וחומר מה במקום שאסור לכבס מותר לארס במקום שמותר לכבס אינו דין שמותר לארס והדתניא במסכת שמחות (פ"ז) שמונה ימים קודם הרגל אם רלה לכבס ולספר הרשות בידו לא ספר לא כיבס ערב הרגל אסור לספר ולכבס עד שישלימו שלשים יום משמע דכיבוס נמי אסור נראה ההוא כיבוס היינו גיהוץ ומאחר דכיבוס שרי גיהוץ נמי שרי לדידן כדאמרי' פ"ק דכחובות (ד' י:) ופ"ד דתענית (ד' כט:) דגיהוץ שלנו ככיבוס שלהן והקשה ה"ר שמואל מוורדו"ם דהא בשמעתין באביי נפיק כו' והא בבבל הוו קיימי דגיהוץ דאינהו אינו אלא כיבוס ומ"מ אסרי וחירך רבינו ינחק דפעמים שהיו מביאים מא"י כלים מגוהצין או שמא פעמים שמביאין אומנין יודעין לגהך כבארך ישראל והא דמניא בחוספתא (פ"ב) כל אלו שאמרו מותר לספר במועד מותר לספר בחוך שלשים יום אבל כל אלו שאמרו מותר לכבם במועד אסור בתוך שלשים יום של אבל זריך לומר דכיבוס נמי היינו גיהוץ ומורי ריב״א זצ״ל היה אוסר לכבס בחוך שלשים יום ואין נראה לו לדחות כל אלו והא דקאמר בפרק החולץ (יבמות די מג. ושם) מקום שמותר לכבס היינו בהני דהתירו לגלח ולכבס בריש פירקין (די יג:) בא ממדינת הים ויוצא מבית האסורין ומה שאסור שם בתשעה באב לכבס היינו דוקא טעמא שיכול להמתין אחר תשעה באב הואיל ואיסורו אינו מושך כל כך וגרסינן שפיר במקום שמותר לספר כדפרישית וא"ל למוחקו וא"ל ליישבו באשה או בגילוח כל הראש כדברי המפרשים שרולים ליישב גירסת הספרים והארכתי בתוספות יבמות (ג"ו שם) וגרסינן לקמן (ד' ס:) אל תבכו כו' הא כילד שלשים יום לתכבוסת ולחספורת והא דאמר לעיל (ד' טו.) אבל אסור בתכבוסת משמע לאחר שבעה שרי החם במים איירי ולא בנתר וחול וזה יוכל להיות מותר לאחר שבעה בתוספות הרב כך פירש לאסור ובשם רבו פירש היתר ולפי מה שפירש דכיבוס אסור כמו גיהוץ ניחא קושיית ה"ר שמואל מוורדו"ם מיהו מורי לא היה מפרש ממש לאסור כל כיבוס אלא היה מפרש דהאי בריימא דאסרה כיבוס היינו בא"י דכיבוס שלהן כגיהוץ שלנו וההיא דקתני גיהוץ ולא כיבוס היינו בבבל מיהו לפי זה לא היה אסור לדידן כי אם גיהוץ אכן היה ר"י מפרש בלא ראייה כמו שפירש רבינו יצחק הזקן דבבבל היו פעמים אומנים מא"י יודעין לגהץ וכלי פשחן אין בהן משום גיהוץ וחולק על הש"ם ירושלמי דקחני התם כל שלשים יום לגיהוץ אסור ללבוש כלי למר מגוהלין חדשים וכלי פשחן מגוהלים לבנים פירש בתוספות הרב דהא דאסרי גיהוץ דוקא ללבוש אבל לגהץ מותר והא דקתני כל שלשים יום לגיהוץ היינו אסור ללבוש כלים מגוהצין כו׳ עד מותר להוליך כלים לגיהוץ בתוך שלשים ואיני יודע אם היה אומר הרב היתר בכיבום תוך שבעה ומחלק נמי בין לכבם או ללבוש מיהו רבינו יצחק זקני מפרש בחשובתו דאפי׳ לכבס ולהניח אסור מדאסרינן בפרק בתרא דתענית (ד׳ כט.) לכבס ולהניח ועוד פירש בתשובתו דכיבוס שלנו מותר בט' באב כדאמרינן דגיהוץ שלנו ככיבוס שלהן משמע דכיבוס שלנו אינו ככיבוס שלהם והכי איתא בהדיא בפ"ק דכחובות (ד' י:) מיהו לענין ימי אבילות אסור בכיבוס שלנו אפי' בתשעה באב מחמירין העולם בכיבוס שלנו מתוך המנהג כמו שהחמירו לענין אבילות דבשר מליח דשרי בהלכה ורגילין לנהוג בו איסור ומיהו איני מבין מנין לו להקל בתשעה באב יותר מימי אבלו דאדרבה בפרק בתרא דתענית (שם) נראה לי שמחמיר יותר לענין גיהוץ כלי פשתן בימי אבלו מבמועד ובמטפחות ידים השיב רבינו שאף על פי שהתירו במועד אסורין ביתי אבלו כדאתרינן לעיל (דף יז:) כל שאתרו מותר לגלח במועד כו' והתניא אסורים ומוקי לה בתכפוהו אבליו: דבא נפיק בו'. ופי׳ בתוספות דאביי ורבא הלכה כרבא וא״כ מותר ללבוש כלים מגוהלין לבועין אפילו חדשים או ישנים אפילו לבנים וכן פסק ר"ח:

ל) [שמחות פ"י ע"ש], ב) [שמחות פ"ו], ג) [שס וע"ש], ד) [שם וע"ש], ד) [בד"ה שאני], ו) [בד"ה אבלו,

מסורת הש"ם

הגהות הב״ח

וקורין שבעה. בספר תורה דחין

מתפללין יחד בבית הכנסת אלא כל

אחד ואחד מתפלל בביתו: לא

הולרכו לומר שבת ראשונה. שודאי

לא יצא מפתח ביתו: כל שלשים

יום לנישוחין. עד שלשים יום לחחר

אבלו אינו יכול לישא אשה: ואחד

כלים ישנים יולחין מתוך המכבש.

פירוש שהן כחדשים: בגרדה

דסרבלה. מלבוש לבן מגוהן ישן: כרבי. דאמר לא אסרו לבן אלה

חדש: בחימולתה. חלוק: רומיתה.

שבא מרומי: כרבי אלעזר. דאמר

לא אסרו אלא לבנים וזו אדומה היתה:

(מ) גמ' שניה יולה וחינו יושב במקומו ואינו מדבר יושב במהומו: שלישית מם ואינו יושב במני (3) כו': (ג) שם ואחד כלים

גליון הש"ם

גבו' שבת ראשונה אינו יוצא. עיין לקמן דף כז ע"ל מוס' ד"ה את נכולי שות בור דםרבלא כרבי. עיין לקמן לף כל ע"ב מוס' ל"ה ברכת אבילים: תום' ר"ה ואמר לאחותה וכו' מותר לישא ולבטול. נ"ל שתיבת

רבינו חננאל

שבעה, ויוצאין אומרים בשוק. והגדה בבית . שמועה שמופה האבל. אמרו על ר' חנינא בן גמליאל שהיה אומר שמועה והגדה בבית ראשונה אינו יוצא מפתח ביתו. שניה יוצא ואינו ושב ואינו מדבר, רביעית שוה לכל אדם. ר' יהודה אומר לא הצריכו לומר ראשונה שבת נכנסיז אצלו לנחמו. אלא שניה אינו יוצא מביתו, שלישית יוצא ואינו יושב במקומו. רביעית יושב במקומו, דביעית יושב ואינו מדבר, חמישית שוה לכל אדם. 3) והיכא לכל אדם. 3) והיכא דרגילין אבלים לצלויי [ב]כנסת, קדמי ואתו ויתבי במקום אבלים [ו]מצלו. ואיכא נמי בבבל דעבדי ---. זכי. ת״ר כל שלשים אסור לישא. מת[ה] אשתו אסור לישא אחרת עד שיעברו עליו שלש רגלים. ר׳ יהודה אומר רגל ראשון . ושני אסור. שלישי מותר. י--לישא לאלתר משום ביטול פריה ורביה. הניחה לו בנים קטנים, מותר לישא לאלתר מפני פרנסתן. ומעשה שמתה פונסוק. ומעשוו שבונות אשתו של יוסף הכהן, ואמר לאחותה ועדיין הם בבית הקברות, לכי ופרנסי בני אחותך, ואעפ״כ לא בא עליה אלא לאחר שלשים. וכז עשה ר׳ שרשים. וכן עשוו וי טרפון, ומפורש בתלמוד ארץ ישראל. ת״ר כל . שלשים יום לגיהוץ, אחד כלים חדשים ואחד כלים ישנים יוצאין מתחת מכבש. ר' אומר לא אסרו אביי נפק בגרדא דסרבלא כו׳. רבא נפק ג) בהימצתא

וקיימא לן כרבא ואליבא דר׳ אלעזר בר׳ שמערן. ירושלמי שני אחין שני שותפין שני טבחין שני חנוונין, שאירע לאחד מהן דבר, הרי אלו נועלין חנותם. ופועלין עושין בצינעא במקום אחר. בתני' מפני שאמרו שבת עולה ואינה מפסקת. בני יהודה ובני גלילא, (דהכי) (דהני) אמרי יש אבלות בשבת, מדקתני במתני (ו)שבת עולה, (והכי) (והני) אמרי אין אבלות בשבת מדקתני אינה מפסקת, דאי (ס"ל) (ס"ל) (ס"ד) יש אבלות בשבת,